

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati sa avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. Telefon št. 34.

Zavarovanje proti požaru, proti toči in proti živinskim boleznim.

(Gover posl. dr. Ivana Tavčarja kot poročevalca upravnega odseka v dež. zboru kranjskem dne 11. februarja t. l. Po stenografičnem zapisniku.)

Visoka zbornica! Poročilo deželnega odbora se deli v tri oddelke, prvi se peča s zavarovanjem proti požaru, drugi s zavarovanjem proti škodam po toči, tretji s zavarovanjem proti živinskim boleznim.

Ker je stvar taka, da se lahko vsak oddelek posebej razpravlja, prosim visoko zbornico dovoljenja, da smem najprvo poročati o zavarovanju proti požaru, potem o zavarovanju proti toči in slednjič proti živinskim boleznim in pri vsakem izmed teh oddelkov staviti poseben predlog. (Pri-trjuje se.)

Kar se tiče zavarovanja proti požaru, se opira poročilo deželnega odbora na predlog gospoda poslanca dra. Žitnika in tovarišev. Glede stvari same mi je v tem oziru še v večji meri naglašati, kakor se je to zgodilo v zadnjem poročilu o zavarovanju starostnih rent, da je vprašanje, ali naj se zavarovanje te vrste izroči javnemu pravu, ali pa pripusti privatnim podjetjem, še bolj prepirno, nego pri rentnih zavarovalnicah, da tudi v literaturi v tem pogledu ni jedinstva in da so tudi v literaturi glede tega vprašanja strokovnjaki popolnoma različnega mnenja. Nekaj pa je gotovo tudi tukaj to namreč, da se tako važna vprašanja ne smejo staviti morda kaknega agitatoričnega stališča, kajti kakor hitro se postavimo na tako stališče, je stvari odvzet zdravi temelj in postane sumljiva. Ne v imenu upravnega odseka, pač pa v svojem imenu moram trditi, da je to vprašanje prišlo v visoko zbornico nekoliko iz agitatoričnih namenov. Prvi, ki je to vprašanje sprožil v tej visoki zbornici, je bil sedanji dvorni svetnik Šuklje, in ne bom se motil, ako rečem, ker ga dobro poznam, da ga je takrat, ko je stavil dotični predlog, vodila neka aversija proti gospodu poslancu Hribarju, ker je mislil poslednjemu s tem nekoliko nagajati. To se

vidi posebno že iz tega, da ni nič drugega naglašal, nego to, da gre vsled tega, ker poslujejo v deželi privatne zavarovalnice, stotisoč goldinarjev iz dežele. No, to je pa naposled tako malenkostno stališče, da se z njim ne bom nadalje bavil.

Istotako mislim, da so gospodje poslanec dr. Žitnik in tovariši stavili predlog nekotiko iz agitatoričnih namenov (Poslanec grof Barbo: „Hört!“), kajti predno je bil predlog stavljen, je njihova stranka v masi agitovala na vse načine za to stvar, in jaz pravim, da je ta agitacija rodila sad, da je ljudstvo zdaj prepričano, da je njegovo izveličanje deželna zavarovalnica, in da prej ko ne občine, ki so zdaj tako za deželno zavarovalnico, živijo v mnenju in veri, da bo, ko dobimo deželno zavarovalnico, dežela prevzela vsa plačila, tudi plačilo premij. Jaz bi sploh svaril pred tem, da bi se pri pretresanju takih vprašanj stavili na kako strankarsko stališče, kajti taka vprašanja spadajo v vrsto onih, ki se morajo razmotrivati s popolnoma stvarnega in objektivnega stališča, ako se hoče doseči kak uspeh. Gospod poslanec dr. Žitnik je svoj predlog na dolgo in široko utemeljeval, toda reči moram, da je bilo to utemeljevanje v nasprotju s predlogom samim. On je predlagal, naj se ustanovi zavarovalnica, pri kateri bi ne bil nihče priučen se zavarovati, samo da bo zavod v rokah dežele, utemeljevanje pa se je glasilo vse drugače. Iz utemeljevanja je sledilo, da je bil gospod poslanec dr. Žitnik mnenja, da treba ustanoviti deželno zavarovalnico s prisilnim zavarovanjem, in sicer kot zavod, ki bi bil opt na monopol. On je seveda veliko podatkov navedel in nabral je mnogo gradiva, za kar mu gre vse priznanje; on je studiral zavarovanje za rimskih časov, ko ga še sploh na svetu ni bilo, iskal je začetek zavarovanja pri Grkih, našel zaslonbo zanj pri Karlu Velikem in se je končno sklicaval na filozofa Leibniza. V resnici se je na ta način mnogo materiala nabralo, temeljito je gospod predlagatelj opozarjal na nemške razmere in na razmere v Švici. Moja naloga ni bila, ves ta material pretresati in preiskovati, a z druge strani moram omeniti, da se je takoj za go-

spodom predlagateljem bil oglašil gospod poslanec Hribar, ki je obširno pojasnjeval, da ima tista stvar vse drugo lico, z jedno besedo, da ni tako ugodna, kakor jo je slikal gospod poslanec dr. Žitnik. Bodi temu tako ali tako, gotovo pa je, da treba pri nas vpoštevati razmere, kakoršne vladajo v Avstriji in te razmere so take, da danes, ko se pečemo s predlogom gospoda poslanca dra. Žitnika in tovarišev, nikakor ne moremo baviti se s prisilnim zavarovanjem sploh, ki bi bilo oprto na monopol. Ako bi mogli ustanoviti deželni zavod, pri katerem bi se moral vsak zavarovati, bi bilo stališče upravnega odseka in njegovega poročevalca vse drugačno, toda dandanes so razmere take, da deželni zbor kranjski nima pravice ustanoviti prisilne zavarovalnice sploh še manj pa zavarovalnico z monopolom. Seveda je vlada v državnem zboru, ki je kompetenten rešiti to vprašanje, predložila nekov načrt, na katerega se sklicuje tudi deželni odbor, toda že zdaj opozarjam na to, da vlada ne stoji na stališču monopola, ampak da podpira prisilno zavarovanje le v tem oziru, da bi moral vsakdo biti zavarovan, to pa, bodisi pri deželni, bodisi pri kaki privatni zavarovalnici.

V odseku se je tudi govorilo o monopolu, toda omeniti moram takoj, da se mi vidi, da bi se država pri današnjih razmerah nikdar ne mogla potegovati za to, da bi se zavarovalstvo vzelo privatnim zavodom, potem pa napravil zavod z monopolom na korist posameznim deželam. Nekateri gospodje v odseku so bili sicer mnenja, da se to lahko izvrši; ako se hoče kaj takega ustanoviti, ni treba drugega, nego da država le izreče, da je zavarovanje od danes naprej monopol. V resnici ima ta stvar vse drugačno lico, z monopolom ni smeti se tako igrati, kajti monopol je podoben nabasani puški, ki usmrti lahko tistega, ki se z njo igra. Pri prisilnem zavarovanju, pride v poštev toliko različnih interesov in toliko milijonov premoženja, ki bi obviseli takorekoč v zraku, ako se dekretira monopol; iz monopola mogla bi nastati prava revolucija in ravno zaradi tega še dolgo ne bo prišlo do tega, da bi države dekretirale monopol za zavarovanje. Kar se

LISTEK.

Na pepelnico.

Spisal A. Saveo.

Velika gruča radovednic je čakala pred čitalniškim poslopjem. Kočija za kočijo je prihajala, voz za vozom, in kadarkoli so se odprla vrata ter je izstopila kaka dama, vselej je nastalo mej ženskimi krdelom zaupno šumenje in šepetanje, kritikovanje in zabavljanje. Oči, usta, nosnice, vse je zijalo v nadičene dame, krasne toalete itd.

Bil je pusten torek zvečer, — čitalnica je priredila svoj zadnji, zato sijajni ples.

„Kje je danes notar, da ne pride.“ je šepnila farovška kuharica prijateljici.

„Morda ravno sedaj prihaja.“

Pred hišo se je ustavila kočija in iz nje stopi notar s hčerjo.

„Sedaj pa takoj še po gospo Zorovo“, je zaklical notar kočijažu ter izginil po pogrnenih stopnicah zasledujočim, kritičnim očem...

Ni bilo treba dolgo čakati in kočijaž z gospo Zorovo je bil tu.

Glasi „ah“ se je izvil iz prsij občudujočih gledalč, ko je izstopila.

„Kako je nališpana!“

„Kakor kraljica!“

„Beraška!“

„Toda kje je Zor?“

„Tepec! Doma čepi!“

„Kakor vedno! Hm —!“

„Kako se bo to končalo?“

To vprašanje je rojilo ženicam po glavi in postalo predmet najrazličnejših kombinacij in izvajanj.

Marsikaj je čula gospa Zorova, toda za nič se ni brigala. Ovita s krasnimi snežnobelim šalom, nadičenim s fino vezanimi cvetkami je ponosno sama stopala po stopnicah. Odloživši šal, je stopila v dvorano. — Kakor omamljeno je bilo nakrat vse krog nje.

„Ah, kako je krasna!“ so vzdihovali dvoreči gospodki. „Kdo je ta gospa?“ so vpraševali tujci, občudovali krasnobujni stas, alabastrovu polt, žgoče oči itd. ter izvedši, da je soproga navadnega kancelista, vzdihovali:

„Škoda, škoda!“ —

„In pomislite, ta žena je hči kočarja; do petnajstega leta je bosa krave pasla! Sedaj pa je najkrasnejša dama.“ Tako so govorili gospodje.

Dame so zavidno zrlle krasno toaleto iz najfinejše svile in občudovalle dragocene čipke.

Kakor pomladansko cvetko metulji so jo obsuli dični kavalirji, predstavljali se, dvorili in obo-

ževali jo. Čisto opojena s sladkimi, ljubezni duhtečimi dobrikanji, je sedla z notarjem pri odmoru za mizo v bližnji sobi, slušala z dražestnim nasmehom sladke besede dvorečih ter srkala slaščice, s katerimi so jo obsuli postrežljivi kavalirji...

Ravno v tem času pa se je vrnil iz pisarne kancelist Zor ter se radovedno ozrl po svoji sobi.

„Kje je mama?“ je vprašal.

„Šla je!“ je odgovorila najstarejša, petletna hčerka.

Iz posteljice v kotu se je dvignilo dvoje glav, malega sinčka in najmlajše hčerke.

„Papa, lačen!“ je dejal sinček.

Zora je zazeblo. V sobi je bilo hladno.

„Zakaj niste zakurili?“ se je zadržal na pestunjo, ki je dremala tik otrok.

„S čim pa naj neki zakurim?“

„A tako; le spat pojdite!“ —

Odšla je; sam pa je razdelil otrokom dve žemlici, sedel v drugo sobo k mizi ter razbrskaval različne stare papirje.

„Drv nič, v omari ničesar, otroci so vsi strgani, denarja nič, a danes je jedva 14. Dolgov pa povsod vse polno“, je govoril žalosten sam s seboj.

„Deca strada in zmrzuje, ona pa — pleše, se zabava... O, da sem se moral tako varati v tej ženski! Ne smilijo se ji niti ubogi črviči!“...

tiče druge eventualitete, naj bi se prisilno zavarovanje izvršilo tako, da bi moral vsakdo biti zavarovan, bodisi pri deželni zavarovalnici, bodisi pri kakem privatnem zavodu, ta eventualiteta seveda tu ne pride v poštev, ker po postavi še ni dopuščena, a ta eventualiteta bi imela tudi posledico, da bi vsi oni slabi riziki, katerih privatne družbe nočejo sprejeti, prišli v roke deželi in bi potem deželno zavarovalnico popolnoma na nič spravili. To hoče vladni načrt zabraniti na ta način, da bi se pritegnili privatni zavodi deželi na pomoč. Toda o tem ne kaže danes dalje govoriti. Danes je položaj tak, da je, ako hočemo vstreti predlogom gospoda poslanca dr. Žitnika in tovarišev, mogoče misliti jedino le na ustanovitev deželne zavarovalnice proti požarom, ki bi bila konkurenčni zavod nasproti že obstoječim privatnim zavarovalnicam. To je vprašanje, ki se mora rešiti, katerega pa visoka zbornica sama ne bo mogla rešiti kar tebi nič, meni nič; kajti tu treba preje natanko presoditi ves material, ki se je v tem oziru nabral. Samo po sebi pa je umevno, da se tako vprašanje ne more drugače rešiti, nego potem enketi, kateri naj se predloži ves material in zajedno zasliši strokovnjaško mnenje za in proti. Deželni odbor naglašja v svojem poročilu posebno uspehe, katere so dosegle deželne zavarovalnice na Tirolskem, Solnograškem in Zgornjem Avstrijskem, ter nam pripoveduje, da so dozdaj jako dobro uspevale in delale dobre kupčije. V tem oziru se s poročilom deželnega odbora ne bom veliko bavil, vendar pa moram omeniti, da je to poročilo v jednem oziru napačno, v tem namreč, da pripoveduje, da so deželne zavarovalnice na Tirolskem, Solnograškem in Zgornjem Avstrijskem ustanovljene na principu, da vračajo ne proporcionalno ampak pravo škodo, ako je obsežena v zavarovalnem znesku. Jaz imam n. pr. poslopje, ki je vredno 2000 gl., to poslopje zavarujem za 1000 gld., torej samo za polovico vrednosti. Če bi bil zavarovan po poročilu deželnega odbora pri zavarovalnici na Tirolskem, Solnograškem ali Zgornjem Avstrijskem, bi dobil, ako mi zgori polovica strehe 500 gld., ker je ta svota obsežena v zavarovalni svoti 1000 gld., dočim mi plača privatna zavarovalnica proporcionalno škodo, to se pravi, privatna zavarovalnica se ne ozira na zavarovalni znesek, ampak na pravo vrednost objekta, ki znaša 2000 gold. Ker sem bil samo na polovico vrednosti objekta zavarovan, plača se mi samo 250 gld. Res je, da tako zavarovuje Tirolski deželni zavod, Solnograški in Zgornje-Avstrijski pa ne. Od začetka sti plačevali zadnji dve zavarovalnici pravo škodo, potem pa sta prišli do prepričanja, da je absolutno nemogoče izhajati, ako ne dobé povratnega zavarovanja. Ker sti morali iskati povratnega zavarovanja, a se privatne zavarovalnice niso hotele z njima podati v povratno zavarovalno pogodbo, sta morali spremeniti svoje statute. Tirolska zavarovalnica pa je še vedno osnovana na podlagi, da plača celo škodo, ako je obsežena v zavarovanem znesku. In kaj se je potem zgodilo? Poročilo deželnega odbora slika razmere pri Tirolski zavarovalnici, kakor da bi bile silovito lepe in ugodne, in vendar ta zava-

Stikal je mehanično po predalih mize, a na krat je običal njega pogled na zmečkanem, zamažanem listu z znano pisavo.

Stemnilo se mu je pred očmi. Minulo je precej časa, predno je mogel zbrati črke, katere so kar plesale po belem papirju.

In vendar je bil le navađen, že pred letom saldiran račun za neko svilnato obleko njegove žene. Zato se tudi ni zmenil Zor. Toda pod računom je stalo še nekaj besed, in te so kancelista tako strašno razburile.

„Tu, duša moja, pošiljam Ti, kar si želela, a sedaj ne odlašaj več, marveč — pridi!“

Podpisa ni bilo, saj je bil tudi nepotreben. Zor je predobro poznal pisavo svojega — šefa.

„Ničvrednica, tako brezstidno me je varala!“ je sikal smrtnobled od jeze, od srama in žalosti. Vihral je dolgo po sobi sem in tja, na ustnih pa so se pokazale bele pene. Skoro nezavesten se je zgrudil na stol ter bridko ječal. A kmalu je zopet kakor razjarjen lev planil pokonci, popal nekov na mali mizici ležeč predmet ter zbežal na prosto.

„Sedaj grem pa jaz na veselico“, je dejal krohotaje se. Prav takrat pa se je začul ropot kočije, a takoj na to se je začul tudi strel. Voz se je ustavil, izstopili so notar s hčerjo in kancelistinja.

Na cesti pa je ležal Zor s prestreljeno glavo.

rovalnica do danes ni mogla dobiti zavodov, ki bi hoteli z njo sklepati povratna zavarovanja. Vsled tega je, in to je važno, da se naglašja, Tirolska zavarovalnica v takem položaju, da se je bati največje krize. Da pa se mi ne bo očitalo, da pretiravam, se sklicujem tu na dogodke, ki so se zadnje dni vršili v deželnem zboru Tirolskem. Tam so se prepričali, da z deželno zavarovalnico na tisti podlagi, kakor si jo misli gospod poslanec dr. Žitnik in tovariši, absolutno ni mogoče izhajati in v dokaz te trditve si usojam samo na nekaj opozoriti. Tirolska deželna zavarovalnica ima rizik za 215 milijonov goldinarjev, kar je gotovo ogromna svota, pomislite pa, gospoda moja, da ima nasproti tem rizikom rezervnega zaklada samo okolo 300.000 gl. To so številke, ki že same po sebi jasno govoré in govorili so o njih tudi na Tirolskem. Pred seboj imam poročilo profesorja Payrja, ki je v deželnem zboru stavil predlog, da se mora zavarovalstvo na Tirolskem spremeniti, in ta predlog je bil soglasno sprejet. V dotičnem poročilu so razložene razmere ki vladajo glede deželne zavarovalnice na Tirolskem. Iz tega poročila razvidimo, da se je od leta 1890. pa do leta 1897. izgubilo od rezervnega zaklada 338.000 gld. (Klic: Čujte!), zraven te izgube pa, ki se razteza na dobo 6 let, je bila deželna zavarovalnica dolžna deželi meseca januarja 1898. leta še 214.000 gld., 35.000 gld. pa še posebej za zavarovalni oddelek za mobilije!

Iz tega dejstva lahko pridemo do prepričanja, da je deželna zavarovalnica nekaj takega, kar se ne da ustanoviti kar tako tja v en dan in da to lahko napravi veliko škodo in velik prevrat v narodnem gospodarstvu. Da pa se ne bo morda mislilo, da je upravni odsek, oziroma njega poročevalec pricipijelen nasprotnik takemu zavodu, omenjam samo, da je deželni zavod na Solnograškem, dasiravno ima povratno zavarovanje, l. 1895 izgubil 106.000 gld., iz česar se da sklepati, da je tudi deželna zavarovalnica, ki je oprta na povratno zavarovanje, se vedno nekaj takega, kar lahko povzroči veliko škodo.

V drugem jamlje upravni odsek v vednost obširni material, katerega je pripravil deželni odbor, kakor tudi dopis vlade, iz katerega je razvidno, da je pripravljena pri reševanju tega vprašanja sodelovati. V vednost jamlje nadalje upravni odsek, kar mi je po njegovem naročilu še posebej s hvaležnostjo naglašati, tudi tisti material, katerega so nabrale naše občine. Iz poslednjega je razvidno, da sta od poslopij na Kranjskem že skoro dve tretjini zavarovani in da le jedna tretjina še ni zavarovana, a to so prej ko ne poslopja, katere imenujejo zavarovalni tehniki slabe rizike in vmes lastnine takih posestnikov, ki sploh nobene premije ne morejo plačati. Upravni odsek je izrazil željo, naj se ves ta material presodi, storil pa je še korak naprej v tem smislu, da naj se v pretresanje vprašanja, ali je ustanoviti deželno zavarovalnico, kakor je nasvetuje gospod poslanec dr. Žitnik in tovariši, ali ne, sklicati enketo s strokovnjaki, v kateri bi bila zastopana tudi vlada, ako bi hotela, zastopana pa tudi tisti oddelek naše družbe, ki bi bil po deželni zavarovalnici najbolj zadet, marveč že obstoječe zasebne zavarovalnice. Ta predlog upravnega odseka se utemljuje s tem, do so tudi v drugih kronovinah jednako postopali, n. pr. na Štajerskem, kjer se je grof Wurmbrand polastil tega vprašanja in je enketa prišla do vspešnega delovanja. Zategadel mi je čast v imenu upravnega odseka predlagati:

„Visoki deželni zbor skleni:

I. Deželnemu odboru se naroča, da skliče enketo, obstoječo iz členov deželnega odbora, odposlanca visoke vlade, če se bode le-ta udeležiti hotela, potem iz strokovnjakov, in posebno tudi iz dveh odposlancev zasebnih zavarovalnih društev; ti enketi je predložiti dosedaj nabrani material; na podlagi tega materiala, posebno s ozirom na skušnje, katere imajo v Nemčiji, Švici, posebno na Bavarskem in Saksonskem, dalje z vpoštovanjem skušenj, katere imajo na Zgornjem Avstrijskem, Solnograškem in Tirolskem, naj enketa izreče svojo sodbo o tem, jeli ustanoviti deželno zavarovalnico proti požaru v smislu predloga poslanca Žitnika in tovarišev.“ (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 22. februvarja.

Notranjepolitični dogodki. Ministerski predsednik je sprejel krščansko-socijalnega drž. posl.

dr. Pattaija. Dunajski časopisi trdijo, da mu je Gautsch ponujal mesto II. podpredsednika državnega zbora. Pattai je bajé odgovoril, da se mora prej dogovoriti z dr. Luegerjem. — Državni zbor se otvori baje 10. marca. Prvo sejo bo vodil vitez Proskowetz. — „Neue Freie Presse“ trdi, da bode grof Coudenhove v kratkem premeščen na Tirolsko. „Grazer Tagblatt“ pa javlja, da bo imenovan podpredsednikom najvišjega računskega dvora. — Nove jezikovne naredbe za Češko se objavijo bajé takoj po zaključenju češkega deželnega zbora ter pred otvoritvijo državnega zbora.

Državnopravne adrese. „Narodni Listy“ so prav zadovoljni, da je bil v češkem dež. zboru Lippertov predlog, naj se pošlje lojalitetna deputacija k 50letnici cesarjevega vladanja, odklonjen. S tem namreč je onemogočen zaključek dež. zbora. Državnopravna adresa pride torej vendar-le na dnevni red. Tri kraljestva, Češko, Galicija in Dalmacija, bodo izrazila s svojimi spomenicami teženje večine narodov Cislitanije k državnopravnim reformam v smislu samostojnosti dežel in narodne enakopravnosti. S tem kliče 12 milijonov državljani: Šah terorizmu nemške hegemonije! — Nemci kanijo baje mej adresno debato dež. zbor demonstrativno zapustiti. Nacionálni listi se jeze na vlado, ker noče priskočiti Nemcem na pomoč; liberalni časopisi pa prikrito prigovarjajo, naj Nemci ostanejo na svojih mestih ter s tem onemogočijo soglasni sprejem adrese.

Obstrukcija in avstrijski parlament. Glasilo poljskega kluba „Czas“ se bavi z grožnjo čeških Nemcev, da začno z obstrukcijo, ako se sprejme adresni predlog večine češkega dež. zbora v plenumu, in dostavlja: Sedaj šele se more presoditi velika škoda, katero je prinesla nemška obstrukcija konstitucionalnemu življenju Avstrijskega! Nemci so se preverili o vspešnosti tega orožja, zato bodo stavili odslej pri vsaki priliki vladi alternativo: ali nam ustrežeš ali pa začnemo z obstrukcijo, z vsem aparatom obtožnic, imenskih glasovanj in tudi z braljalno silo. Hardenova „Zukunft“ pa prinaša temeljito študijo, ki tudi najodločnejše obsoja obstrukcijo, kakoršno so uganjali v zadnjem državnozbornem zasedanju Nemci, boreč se s pestmi, pulti in z noži. „Zukunft“ piše: Vsa nemško-narodna navdušenost ne izpremeni golega dejstva, da so zadali Nemci parlamentarizmu avstrijskega drž. zbora tak vdarec, da se bo težko še kdaj povsem opomogel. Nemška obstrukcija je revolucijsko prekršenje ustavnega prava, je nasilen upor brez najmanjšega aristokratizma in sila nevaren dvorezen nož, kateri bode vedno naraščajoča socijalna demokracija znala izrabiti kmalu proti vsem drugim strankam.

Srbija. L. 1894. je izšel gnusen pamflet, naperjen proti Črni gori. Avtorja sta bila Benjamin Kallay in Maša Vrbica, dasi se je to tedaj le sumilo. Beligranski „Odjek“ piše sedaj: Popolnoma je dokazano, da je pamflet izdal srbski pisatelj Backovis, prej pa ga je poslal v Belgrad še v revizijo nekemu špijonu Kallaya. Pamfletov namen je bil, razdružiti Srbijo in Črnogoro, katerih prijateljstva si zlasti Avstrija ne želi. Minister Novaković se je znal tedaj vsej spletki odtegniti, no, sedaj je Backović umorjen. Kdo ga je umoril, se ne sme niti govoriti. Umor pisatelja Backovića pa se sedaj izrablja v isti namen, kateri naj bi bil dosegel pamflet. — „Nord“, glasilo ruske vlade, poroča, da so ob priliki novega leta ruski car, bulgarski knez in črnogorski vladar drug drugemu čestitali, a kralja Aleksandra ni bilo v tej družbi. Milan je Srbijo torej že izoliral od vseh prijateljskih uplivov. Da je našel Milan za svoje namene prave ljudi, dokazuje ta-le slučaj: Polkovnik Ostojić je poklical vojnega ministra Vučkovića na dvoboj. Toda Vučković ni sprejel poziva. Ostojić je vojnega ministra natašč razžalil z odprtim pismom, v katerem je razložil, zakaj ga Vučković preganja, namreč zategadelj, ker je Ostojić pred 15 leti sedanjega vojnega ministra upravičeno preganjal, kajti Vučković je takrat veliko svoto eraričnega denarja poneveril. Generalisimus Milan se ob tem škandalu kar nič ne izpodtika.

V Belgiji se pripravlja izprememba prestolonasledstva. „Vossische Ztg.“ poroča, da hoče kralj Leopold rešiti vprašanje glede prestolonasledstva, ker nima nobenega sina, njegov glubi brat, grof Flandernski ima pa telesno jako šibkega sina, princa Alberta. Ta je določen bodočim vladarjem; njegovim namestnikom pa hoče imenovati kralj sina svoje najstarejše hčeri Lujize in avstrijskega

generala princa Filipa Saksonsko-Koburško-Koharyja, jedenindvajsetletnega princa Leopolda. Po belgijski ustavi more določiti kralj prestolonaslednika v sporazumljenju z obema zakonodajnim zbornicama. Toda jako dvomljivo je, da bi dobil kralj Leopold potrebni $\frac{2}{3}$ v obeh zbornicah. Socijalisti in republikanski elementi imajo že izredno veliko moč, in prav možno je, da porabijo to priliko tako, da je kraj Leopold poslednji belgijski kralj

Dopisi.

Z Dunaja, 20. februara.*) („Slovenijan-ski“ ples) Pred petimi leti je bilo prvič — pri-poveduje spomenica našega društva — da je „Slo-venija“, dospevši na vrhunec svojega socijalnega ugleda, priredila predpustno običajno veselico v Ronacherjevi dvorani. V tistem času in še leto po-nejše, ko se je slavila društvena petindvajsetletnica, so cvele v društvu najlepše razmere. Hude financi-jalne neprilike pa, ki so po tistem času izpodjedale društveno blagostanje, so prisilile „Slovenijo“, da se je umikala bolj in bolj v ozadje, da je ravno valed tega izgubivala na svojem ugledu ter le s skromnimi veselici ali s kakimi komerzi dajala glas o svojem življenju — Tudi letošnje leto se slabi časi niso bogvedkako izboljšali. Vendar je ne obhodna potreba sivijskega nastopa v socijalnem oziru in pa neki — rekli bi skoro — „predzmi“ pogum društvenih členov pri običnem zboru meseca decembra po odli in omogočil sklep, da se letos priredi veselica večjega obsega k kor zadnja pr šla leta. Društveni odbor, ki je stavil ta predlog, računal je pri tem seveda na pripoznano požrtvo-valnost slovenskega občinstva in na obilnejšo ude-ležbo dunajskih Slovencev kakor je v navadi. Saj je znana in za nas „Slovenijane“ žalostna resn-ca, da napravljamo svoje veselice v dno le „entre-nous“, da nam je redkokdaj dana prilika, pozdra-viti n. pr. slovenskega državnega poslanca v svoji sredi. Nikdar in nikoli, in naj se odbor trudi še toliko, naj razpošlje še toliko stotin vabil, ne za-idejo dunajski Slovenci v zadostnem številu v „Slo-venijanko“ družbo. Le nekateriki, na čelu jim prof. Stritar in dvorni svetnik Šuklje, ki nam je soustanovnik našega društva, bil in ostal vedno blagovolen prijatelj, — so stalni gostje naših veselic. — Kar si je društvo obetalo od slovenske požrtvovalnosti, to vse in še več se mu je letos obistinilo. Tako je, ne glede na obile darove mej dunajskimi Slovenci in Slovani, prevzela gospa dr. Fr. Tavčarjeva nelahko nalogo, da pri ljubljanskih rodovinah zopet vzbudi že zaspalo zanimanje za „Slovenijo“, in jo izvedla na jako laskav način, tako se je g. župan Hribar zavzel za naše fi-nance in zato so in bodo — tako upamo — še prihajali društvu mnogobrojni darovi iz dežele Kranjske sploh. Najvažnejše, namreč finančno vprašanje se je reševalo torej samo ob sebi, in v najlepših upih smo pričakovali v koncertnem in plesnem oziru z isto spretnostjo načrtano veselico. Nade naše — reči moramo odkrito — so se prav povoljno izpolnile. Ne dolgo po 8. uri so se zbrali mej mnogobrojnimi občinstvom v elegantni Rona-cherjevi dvorani mnogi visoki in odlični gostje. Udeležili so se koncerta dvorna svetnika vseuč. prof. V. Jagič in drž. posl. Šuklje, sekcijski svetnik Zavadil, prof. Rešetar, Stritar, dvorni kapelan dr. Sedej, monsieur Fr. Jančar, dr. Lenoch, dr. Vepřek, dr. Seschun, Pukl kot zastopnik „slovenskega kluba“ nekaj višjih vojaških dostojanstvenikov, vsa slo-vanska akademična društva in sploh obilo dunajske, — zlasti češke — slovanske gospode. Pri skoraj napolnjeni dvorani se je pričel na to zanimivi vzpored našega koncerta. Rusinja g. Rene Radi-nova je seznanila slovansko dunajsko občinstvo s svojim milim, prav obsežnim sopranom; zlasti druga pesem (Dena: „Ne ljubiš me“) jej je zagotovila jako lep uspeh in splošno pohvalo. Gospod Karol Jeraj je poznan i na Dunaju i v domovini kot tehnično visoko izobražen violonist, ki pa ume pred vsem izlivati v strune globoko čustvovanje. Ravno ta umetniški znak se razvija v g. Jeraju od na-stopa do nastopa, na čimur mu iskreno čestitamo. Vrh tega je poklonil g. Jeraj društvu za ta večer slavnostno koračnico „Z uma svetlim mečem“, ka-tera se je morala ponavljati. — Slovenski Akade-mični kvartet: Jesenko, Kersnik, Juvančič in Adamič je izboren i radi pevske rutine i radi zvonkih gla-sov; — vsi štirje so tudi solisti. Zato pa se glasi ta kvartet, in naj poje najbolj preprosto slovensko pesem, ušesom tako prikupljivo, da se ga občinstvo nikdar ne more naslišati. Dodali so torej svojim dvem četverošpevom še tretjega („Pogled v nedolžno oko“). Mej posameznimi točkami je nastopalo „Slo-vansko pevsko društvo“. Zapelo je mej drugim tudi „Venec srbskih narodnih pesmi“ (Mokranac) in slovensko narodno „Rasti, rasti rožmarin“. Hubad je že prepoznan, da bi se nam zdelo potrebno, omenjati vnovič njegove glasbene vrline. Izrazimo mu, bivšemu „Slovenijanu“, torej le svoje najto-plejšo zahvalo na prijaznem sodelovanju! — Tako se je izvedel obširni, raznovrstni program muzikalno prav dovršeno. Občna zadovoljnost in priznanje se je bralo na obrazih paznega poslušalstva, ki je po kratkem odmoru pričelo z drugo glavno točko

*) Slučajno zakasnjeno.

Op. ured.

našega večera: s plesom. V elegantno polonezo je vstopilo nad 90 parov in takoj potem, ko je dru-štveni predsednik, t. Jeršinovec z gospodično Minko Šukljejevo otvoril ples, je vrvelo vse v živahnem valčku po dvorani. Veselje do plesa ni po-jenalo vso noč; plesalo se je pet četvork, katero so vodili odsekovi člani, in še pri peti smo našli 40 parov. Damsko darilce je bilo okusno in je vzbudilo živahno zanimanje. V prijetni zabavi so nam minule kratke urice in zadovoljni smo se raz-hajali, češ, „Slovenija“ je zopet dokazala, da ne skrbi le v duševnem oziru za svoje člene, marveč uvažuje tudi njih socijalno omiko; zato more in mora nastopiti častno v prvih dunajskih dvoranah. Pa še nekaj je, kar nam je v obilo plačilo za naš ne majhni trud, zavest namreč, da smo v času ko različni nemški listi psujejo slovensko akademično mladež kot „nicht wehrfähig“, „minderwertig“, kot „Bauernvolk“, da smo ravno v tem času doka-zali, da se nam tudi v plesni dvorani, v salonu ni bati nikogar.

Konrad Vodusek.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februarja.

— (Novi knezoškof ljubljanski.) „Slove-nec“ potrjuje govorico, katera se razširja že nekaj dnij po Ljubljani, da je knezoškofom ljubljanskim imenovan sarajevski pomožni škof dr. Anton Jeglič. Novi knezoškof je domačin. Doma je iz Begunj na Gorenjskem in sedaj 48 let star. Svoj čas je bil profesor v ljubljanski bogoslovnici, pred kakimi 18 leti pa je bil imenovan kanonikom novo-ustanovljenega kapitlja v Sarajevu. Lani je postal titularni škof. Nadškof dr. Missia zapusti v kratkem Ljubljano. V duhovniških krogih se govori, da jo zapusti z njim tudi njegov dvorni kaplan Šiška. Po tem, kar smo imeli priliko videti in slišati, smemo soditi, da se duhovščina radi odhoda gosp. Šiške nič kaj ne žalosti.

— (Nemško časopisje in nedeljske demon-stracije.) Z demonstracijami, katere so se primerile v nedeljo, se ne vjemamo, ali proti načinu, kakor se o njih poroča v nemških listih, moramo odločno protestovati. Pričakovati je bilo v naprej, da bode nemško časopisje te demonstracije hudobno izkori-ščalo, ali v poročilih, katera prinašajo nemški listi, je toliko pretiranega, je toliko nesramnih lažij in ob-rekovanj, da se morajo vsakemu poštemu člo-veku gabit. Namen tako podlemu pisarjenju je očiten. Pisači teh surovih dopisov hočejo na vsak način imeti zdražbo, oni hočejo hujskati. Dasi je uradoma pri-znано, da slovenski visokošolci niso bili v nobeni zvezi z demonstracijami, namigavajo graški listi vendar, da so se jih udeležili tudi visokošolci. Celo slovanske dame napadajo ti umazani listi in to po-vsem lažljivo in neopravičeno. Pred vsemi listi se seveda odlikuje „Grazer Tagblatt“, kateri porablja to priliko, da sramoti ves slovenski narod. Ta list piše: „Es hat nun wohl seine Richtigkeit mit all dem, was die, in verzweifelter Nothwehr ringenden Deutsch-n seit je sagten über das slovenische Cul-turvolk, über seine Achtung vor Recht und Gesetz, über seine Feigheit, die in Bestialität ausartet, wenn die grosse Mehrzahl sicheren Schutz gewährt.“ — S takim intamnim psovanjem celega naroda slovenskega se pač ne dela za mir v mestu!

— (Vojaška vest.) Po letošnjih vojaških vajah pride v Ljubljano topničarski polk št. 7, kateri je sedaj v Gradcu. Nova topničarska vojašnica je skoro povsem gotova.

— (Sokolova maskarada) Včerajšnji poskusi s sijajno električno razsvetljavo za nočojšnje maskarado v sokolski telovadnici so se krasno ob-nesli. Plesišče bo napravilo na občinstvo uprav čaroben vtisk s svojimi mnogobrojnimi in razno-barvenimi luči. Ker je razen tega tudi dekoracija izredno elegantna in ukusna, ker obljublja odbor mnogo veselih presenečenj, ker se je oglasilo jako lepo število originalnih in finih skupin in mask smo docela uverjeni, da bode letošnja maskarada ljubljanskega „Sokola“ krona vseh predpustnih ve-selic. Onim pa, ki bi ne utegnili nocoj ogledati si krasno dekorirane in razsvetljene dvorane, se nudi jutri na pelpelnično sredo zvečer ob polu 8. uri iznova prilika, da si vse ogledajo pri velikem „sa-natorium mucorum sokolorum“ ali pri „pojedini slanikov“ s spremljevanjem vojaške godbe.

— (Aretovanja.) Pri nedeljskih demonstra-cijah v Zvezdi je bilo aretovanih pet oseb, katere so bile policijsko obsojene na 24 oziroma 48 ur zapora. Proti uprizoriteljem se vrši sodna pre-iskava.

— (Ponesrečil) je 20. t. m. v St. Petru Matija Mrtnik iz Smerja v bistriškem okraju. Pri-peljal se je z vlakom iz Postojne, v St. Petru pa skočil iz vlaka in padel tako nesrečno, da je vled notranjih poškodb nekaj ur pozneje umrl.

— („Slovenec“ in vseučilišča v Ljubljani.) Iz Celja se nam piše: „Slovenec“, list za sloven-ski narod, skrbi sedaj v predpustu za zabavo svo-jemu in nasprotnemu občinstvu. Za pustno nedeljo je izdal v podlistku jako duhovit članek, kako naj se ideja o slovenskem vseučilišču v Ljubljani — podpira. Doslej smo mislili, da je stranka, ki stoji za omenjenim listom, narodna, a sedaj, po pustni nedelji, smo dobili čisto druge nazore o kranjskih klerikalcih. Če človek malo pomisli o tem članku, se prepriča, da precej daleč mislijo ti gospodje. Če se uresniči ideja slovenskega vseučilišča, bode zmanj-kalo — naraščaja za semenišče in bo več inteli-gence. Intelligence se pa ti ljudje bojé, ker je sa-mostojna in se jim ne da tako sukati, kakor figure v „Wursteltheatru“. In tudi če bi hodilo potem to-liko mladeničev v semenišče kakor doslej, bi imeli mi mnogo več intelligence, ker potem se ne bi naša mladina tako izgubljala, kakor se sedaj, ko jih pride komaj kakih 25% do svojega cilja. Mi imamo svoje semenišče, Vi pa nam niste nič mari, in če bo Vaša stvar nam škodila, bomo proti njej, če prav narodu koristi. To so njih nazori. To je prava internacio-nala, pa ne rudeča ampak rumena, pod komando nuncijske Rampole.

— (Resnici na ljubo.) Z ozirom na našo notico „Novogermanska etika“, priobčeno v „Slov. Narodu“ z dne 19. t. m., prejeli smo naslednji do-pis: Slavno uredništvo! Opazka, da je g. cand. med. Vojska umrl kot žrtva zdravniške umetnosti nikakor ne odgovarja resnici. To vest raznesli so povsem neinformovani ljudje. Cand. med. Vojska obolel je bil na gnojnem vnetju periorsta (kostne mreže) ob zobu. Podal se je k jako vestnemu in izbornemu tukajšnjemu zobozdravniku, ki mu je izdrl dotični zob. Žalibog to sredstvo, ki je sicer najboljša proti imenovanemu obolenju, ni pomagalo. Vnetje se je vedno bolj razširjalo in je slednjič začelo provzro-čati vročico. Cand. med. Vojska se je valed tega podal na kirurško kliniko, kjer so zdravniki poskusili, omejiti z vsemi primernimi in mogočimi operacijami vnetje. A vse je bilo zaman. Iz abscesa v ustih razvila se je flegmona (hudo gnojno vnetje) podustja in slednjič je gnoj prodril ob vratu do prsne kosti. Na to se je razvila obojestranska pljučnica, ki je bila skoraj gotovo metastatična, to je provzro-čena po isti infekcijski snovi, kot prvotno obolenje. Ta pljučnica je bila vzrok smrti. — O žrtvi zdrav-niške umetnosti tedaj ne more biti govora. Dvorni svetnik Nicoladoni, profesor na kirurški kliniki je sam izjavil, da nikogar ne more zadeti niti naj-manjša krivda. Gnojno vnetje bilo je vsekakor že od začetka tako hudo, da ni bilo moči ga omejiti in odstraniti. Taki slučaji so k sreči redki, a se vendar pripetijo in so resen migljaj, naj se pri naj-manjši poškodbi najstrožje pazi. — Z odličnim spo-štovanjem dr. vitez Bleiweis. — V Gradcu, 20. februarja 1898.

— (Potres) Iz Bovca se nam piše: Danes, 20. t. m. zjutraj ob 5. uri 55 minut je bil tu močan potres. Le en sunek, več sekund trajoč, južno-se-vero -izhodne smeri s podzemljskim bobnenjem pripravil je v sobah in hišah postelje in mobilije v močno vibriranje. Okna, duri so se pošteno tresle. Škode, hvala Bogu, ni. Potres čutil se je več ali manj v Gorci in celej šoski dolini.

— („Vienac“) št. 8. prinaša zvršetak jako te-meljite in duhovito sestavljene študije o pesniku Antonu Aškercu iz peresa profesorja M. Vam-bergerja.

— (Zagrebsko gledališče) je prebolelo „to krizo, katera je bila nastala vled vladnega odpora, dovoliti intendanci tistih 10.000 gld., katere je vlada od deželne subvencije odtrgala, ko je bil cesar iz svoje blagajne dovolil jednako letno podporo. Iz-za zadržek so zagrebški listi poročali, da mislijo na-rodajni krogi opustiti opero, a zdaj se je stvar uravnala tako, da ostane opera, samo balet se bode reduciral. Intendant dr. Stjepan pl. Miletič, ka-teri je zagrebško gledališče povzdignil na sedanji nivó, je iz ozirov na svoje slabotno zdravje odstopil. Njegov naslednik še ni imenovan, kot naslednika se imenujeta poslanec Bela pl. Adamović in di-rekcijski svetnik dunajskega Raimund-gledališča grof Bombelles.

* (Ruska cesarica obolela.) Ruska cesarica Aleksandra je obolela na ošpicah. Ležati mora v postelji; cesar je v velikih skrbih, dasi baje ni nič opasnega. — Kakor znano, je tudi avstrijska prestolonaslednica vdova Štefanija bolna, ker jo muči huda influenza. Javlja se, da je Štefaniji bolje.

* (Naklonjenost napram Zoli.) Kakor se čuje, je Amerikanec Rusel Peabody, lastnik histo-rične palače „Contarini degli Scignini“ ob kanalu Grande v Benetkah ponudil to krasno, povsem opremljeno palačo s služabniki vred Zoli, ako po zaključku obravnave ne bi več hotel bivati v Pa-rizu, kjer ga napadajo dan na dan.

* (Moderno darilo.) Gospa „Moda“ je iz-našla novo, jako originalno, sila dragoceno, pri za-ljubljencih izredno priljubljeno darilo: oko izvo-ljenke ali izroljenke, katero je iz slonove kosti ali iz stekla v naravni ali pomanjšani velikosti. Ker-

mora slikar jako pasiti, da je izraz očesa natančno po modelu, in ker je oko zlato obrobjeno, je seveda tako darilo prav drago.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 22. februarja. Prav tako lažnjivo in podlo kakor svoj čas o praških dogodbah, pisarijo sedaj nemški listi tudi o nedeljskih demonstracijah v Ljubljani. V Ljubljani mora biti poseben konsorcij, kateri tukajšnje liste preplavlja z dopisi in poročili. Najstrupenejšje piše „Volkszeitung“, katera prijavlja dolg članek in pravi, da za vse, kar imajo Slovenci, se imajo zahvaliti Nemcem.

Dunaj 22. februarja. „Deutsches Volksblatt“ priporoča ministerskemu predsedniku, naj izgine s političnega torišča, pred svojim odstopom pa naj prekliče jezikovne naredbe, ker bi sicer bil njegov konec jako klavern.

Dunaj 22. februarja. „Ostdeutscher Rundschau“ je sinoči poročala, da je imel ministerski predsednik daljšo konferenco z dr. Pattajjem, in da je temu ponudil mesto podpredsednika poslanske zbornice. Pattai izjavlja danes, da z Gautschem sploh ni govoril.

Dunaj 22. februarja. Češki poslanci z Moravskega: dr. Stransky, Šileny, dr. Začek, Koudela in Perék so prišli sem in so imeli daljše posvetovanje z ministerskim predsednikom o specifično moravskih zadevah.

Dunaj 22. februarja. Krščanski socija listi nameravajo v drž. zboru predložiti načrt zakona o uredbi jezikovnega vprašanja. „Reichswehr“ javlja, da bočejo predlagati, naj bo nemščina v vseh „nemških“ kronovinah izključni notranjeuradni in razpravni jezik, v nemških kronovinah ali v jezikovno mešanih naj se določi uradni jezik po narodnosti večine prebivalstva, a vendar naj se določi, da se morajo tudi v teh kronovinah nemške vloge nemški reševati in da se mora o njih nemški razpravljati. Izjeme se določi samo za Gališko, Dalmacijo in Trentin.

Dunaj 22. februarja. Cesar je pomilostil 17 kazencev.

Praga 22. februarja. V današnji seji deželnega zbora so Nemci zopet interpelirali radi ljudske šole v Vršovicah. Deželni zbor razpravlja o normalnošolskih zadevah, za kulisami pa se nadaljujejo pogajanja glede Lobkovičevega kompromisnega predloga.

Praga 22. februarja. Še vedno ni dognano, kaj bode z adresom. Deželni maršal knez Lobkovic je ponudil češkemu poslancem kompromis, naj se najprej dožene drugo branje proračuna, potem naj pride na razpravo adresu, za njo pa tretje branje proračuna in zakon o oproščenju csebene dohodarine od deželnih doklad. Čehi so kompromis odklonili, vedoč, da bi Nemci hudnetno razpravo tako raztegnili, da bi adresa sploh ne mogla več na vrsto priti.

Praga 22. februarja. Velika ciganska tolpa je napadla vas Kameničná. Orožniki so ne pregnali v gozd, kjer se je unela mala bitka. Jeden cigan je bil ustreljen.

Poslano.*)

Velespoštovano uredništvo!

Vljudo Vas prosim, da blagovolite sprejeti sledeče pojasnilo:

Mej nedeljskimi pouličnimi demonstracijami sta prišla v trenutku, ko nisem pazil, moja dva sina k oknu mojega stanovanja, ki je v III. nadstropju hiše g. Krejčija (v Wolfovi ulici št. 5, na oglu „Zvezde“) ter zila iz neprevidnosti ondi stoječo kupico vode na cesto.

Ker se je ta, meni zelo neljub dogodek s strani občinstva, ki je šlo v tistem trenutku mimo hiše, seveda povsem drugače razlagal, in so nekateri celo v isti hiši, toda v II. nadstropju stannjoča gospoda Ihla in Grobelnika čisto krivično dolžili tega dejanja, Vas vljudo prosim, da objavite to, do cela resnično pojasnilo v svojem cenjenem listu.

Z odličnim spoštovanjem

(292)

Adolf Brabets

c. in kr. vojaški oskrbovalni upravitelj.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Listnica uredništva.

Metković („Zofa“): Predebelo! — Dr. J. M.—r v K.: Hvala! V soboto. — M. N.—k v T. („Mega“): Prosim, potrpite, v kratkem pismen odgovor. Zdravi!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. februarja: Katra Beguš, delavka, 22 let, Tržaška cesta št. 37. legar. — Oče Evstahij Ozimk, frančiškan, 81 let, Marijin trg št. 5, pljučnica. Jera Strup, delavka, 58 let, Tržaška cesta št. 56, otrpnjenje srca.

Dne 21. februarja: Anton Cibašek, umirovlj. župnik, 88 let, Strelške ulice št. 6, pljučnica. — Helena Gondola, gostija, 65 let, Karlovska cesta št. 7, vled želodčnega raka.

V hiralnici:

Dne 20. februarja: Jera Petrič, krojačeva žena, 65 let, mrtvoud.

V vojaški bolnici:

Dne 20. februarja: Jurij Seljak, žand. stražmester, 37 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
21.	9. svečer	727,4	1,2	brezvetr.	pol obl.	
22.	7. jutraj	727,2	-2,5	sl. jzah.	pol obl.	0,0
	2. popol.	727,1	5,2	sl. jzah.	del. jasno	

Srednja večerajnja temperatura 1,2°, sa 0,8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 21. februarja 1898.

1%, državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	162 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	191 „ — „
Dunavska reg. srečke 5%, po 100 gld.	131 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2%, zisti zast. listi	98 „ 90 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	161 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	27 „ — „
Kreditne srečke po 100 gld.	199 „ 50 „
Papirnaty-društ. velj. 170 gld. a. v.	511 „ — „
Papirnaty rubelj	1 „ 27 1/2 „

Zastopnik se išče

za glavno agenturo tuzemske najboljše uvedene zavarovalne družbe proti ognju.

Jamščine zmogne in zaupanja vredne osebe, ki so izveštane v zavarovalnem poslu, naj pošljejo obširne ponudbe pod L. M. N. upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(286)

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Praga v Novo mesto in v Kečevje. Ob 6. uri 15 m. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. sveder mešani vlak. — Prihod v Ljubljano. j. k. Praga iz Trbiža. Ob 5. uri 52 m. jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz Novega mesta in iz Kečevja. Ob 8. uri 19 m. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. sveder mešani vlak. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. sveder. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludne, ob 6. uri 20 m. sveder.

(17—42)

Blagajničarica

se vzprejme v večji trgovini. Zahteva se: znanje obeh deželnih jezikov, dovršene študije trgovinske šole ali akademije. Ponudbe z natančnim naslovom in priloženo fotografijo naj se vpošljejo do dne 1. marca t. l. pod šifro „B.“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

(277-2)

Komí

izučen v specerijski in manufakturni stroki, 17 let star, vešč slovenskega, nemškega in laškega jezika, z dobrimi spricvali, bi rad v službo vetopil v kako večje trgovino. — Naslov pod šifro: trgovski pomočnik poste restante Stari trg pri Raketu.

Hôtel „Pri slonu“.

V sredo, dne 23. februarja

VOJAŠKI KONCERT

godbe c. in kr. pešpolka št. 27. kralj Belgijcev.

Velika pojedina slanikov.

Najljubljeneje vabi

Gabrijel Frölich

(293)

restavratör.

Razglas.

(289-1)

Podpisani magistrat raznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabór za deželno stolno mesto Ljubljano vrši se bo letos dne 14. in 15. marca v telovadnici druge mestne deške ljudske šole na Cofzovi cesti, in sicer 14. marca za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k nabóru v Ljubljano, 15. marca pa za one mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano. Začetek ob 8. uri dopoludne.

2. Stavljenci, odnosno tudi njihovi moški svojci, ki se pozovejo k nabóru, imajo priti o pravem času in snažni na nabirališče ter imajo o pravem času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašé za ugodnost: a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31. voj. zak.); b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandid. tje (§ 32. voj. zak.); c) kot posestniki podedovanih kmetij; d) iz rodbinskih razmer (§ 34. voj. zak.); e) jednoletne prezentne službe (§§ 25.—29. voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri želé ugodnosti po §§ 31 do 34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti jednoletne prezentne službe, morejo se zglašiti, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnostij, za ugodnost jednoletne prezentne službe pri glavnem nabóru.

4.) Kdor zanemari stavno dolžnost ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas ali vojni zakon.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 12. februarja 1898.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

VIZITNICE Národna Tiskarna.

priporoča

ANTON DREHER

lastnik pivovarn: Klein- und Gross-Schwechat, Steinbruch, Budimpešta, Michelob in Trst

si usoja častitim konsumentom uljudno nasnaniti, da je odprl

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6

zalogo piva.

Zaloga je v lastni upravi in se oddajajo najkrajše piva v sodih in v steklenicah.

Z velespoštovanjem

(196—11)

Antona Dreher-ja zaloga piva v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.